

การจัดอัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาลหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง

Nurse Staffing in a Medical-Surgical Unit, a Private Hospital

กัญญ์ณลิน คุรุอัน* อารีวรรณ อ่วมตานี

Kannalin Kru-on* Areewan Oumtanee

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย 10330

Faculty of Nursing, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand 10330

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาระงานของพยาบาลจำแนกตามประเภทผู้ป่วย อายุรกรรม-ศัลยกรรม และศึกษาอัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาลที่ควรจะเป็นตามภาระงานของหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรมอัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาลที่ควรจะเป็นตามภาระงานของหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพ 12 คน พนักงานผู้ช่วยการพยาบาล 7 คน และผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษานในหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรมระหว่างการเก็บข้อมูลจำนวน 608 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วยและแบบจำแนกประเภทผู้ป่วย ชุดที่ 2 พจนานุกรมกิจกรรมการพยาบาล ชุดที่ 3 แบบบันทึกเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1 และหาค่าความเที่ยงของการสังเกตของเครื่องมือชุดที่ 3 ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยคนที่ 1 ได้เท่ากับ 0.80 และผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัยคนที่ 2 ได้เท่ากับ 0.78

ผลการวิจัยพบว่า

1. จำนวนภาระงานของบุคลากรทางการพยาบาลจำแนกตามผู้ป่วยประเภทที่ 2, 3 และ 4 ใน 24 ชั่วโมง เท่ากับ 3 ชั่วโมง, 4.24 ชั่วโมง และ 6.27 ชั่วโมง ตามลำดับ
2. จำนวนอัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาลที่ต้องการคือ พยาบาล 18 คน พนักงานผู้ช่วยการพยาบาล 11 คน
3. อัตราส่วนของพยาบาล: พนักงานผู้ช่วยการพยาบาลในช่วงเวรเช้าเท่ากับ 5: 3 คน เวรบ่ายเท่ากับ 4: 3 คน และเวรดึกเท่ากับ 4: 2 คน

คำสำคัญ : อัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาล หอผู้ป่วยอายุรกรรม หอผู้ป่วยศัลยกรรม การจำแนกประเภทผู้ป่วย

Abstract

The purposes of this descriptive research were to determine the nursing workload in each classification, and to determine the appropriate staffing in medical-surgical unit based on nursing workload. The research samples consisted of 12 registered nurses, 7 practical nurses and 608 patients admitted in unit during data collection. Three sets of research tools were used: 1) the patient classification form and the accompanying manual; 2) the nursing activity dictionary; 3) the record sheet indicating the time when a nursing activity was performed which was tested for content validity with CVI score at 1 and the score of the interrater reliability of the record sheet between the researcher and the first research assistant was at 0.80 and that between the researcher and the second research assistant was at 0.78.

The major findings were as follows:

1. The mean scores of nursing workload time per patient in 24 hours for the medical-surgical 2, 3 and 4 level were 3 hours, 4.24 hours and 6.27 hours respectively.
2. The number of nursing personnel needed in medical-surgical unit based on nursing workload were 29 nursing staff members, composed of 18 registered nurses and 11 practical nurses.
3. The ratio of registered nurses: practical nurse in day shift, evening shift and night shift were 5: 3, 4: 3 and 4: 2 respectively.

Keywords : Nurse Staffing Medical Unit Surgical Unit Patient classification

บทนำ

โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครสามารถรองรับผู้ป่วยนอกมากกว่า 5,500 คนต่อวัน โดยหอผู้ป่วยในเฉลี่ยร้อยละ 80 เป็นห้องเดี่ยวธรรมดา สายงานการพยาบาลจะดูแลเกี่ยวกับอัตรากำลังในการดูแลผู้ป่วยโดยการสร้าง Acuity program เป็นโปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจาก Microsoft ได้นำมาใช้เป็นระยะเวลา 2 ปี โดยมีการจำแนกผู้ป่วยเป็น 4 ประเภท ซึ่งเกณฑ์ในการแยกผู้ป่วยใช้แนวคิดของ The Commission for Administration Service Hospital (CASH) โดยหัวหน้าเวรหรือหัวหน้าทีมในแต่ละแผนกเป็นผู้พิจารณากำหนดระดับความต้องการการดูแลของผู้ป่วยแต่ละรายตามประสบการณ์ของแต่ละคนแล้วบันทึกลงในโปรแกรม Acuity program โดยจะบันทึกระดับความต้องการการดูแลของผู้ป่วยแต่ละรายได้ไม่เกิน 1 กิจกรรม หลังจากนั้น Acuity program จะคำนวณอัตรากำลังทางการพยาบาลก่อนที่จะมีการเปลี่ยนเวร

หอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรมของโรงพยาบาลเอกชนแห่งนี้อาจรองรับผู้ป่วยได้ 21 เตียง มาด้วยโรคอายุรกรรมและศัลยกรรมซึ่งผ่านการรักษาในประเทศของตนเองและอาการยังไม่ดีขึ้น ผ่านการผ่าตัดหลายครั้งมีแผนการรักษาที่จะตัดอวัยวะหรือทำให้ภาพลักษณ์คนไข้เปลี่ยน และการทำกายภาพแล้วไม่ดีขึ้น ญาติจึงนำมารักษาคือหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม มีเจ้าหน้าที่เป็นพยาบาล 12 คน ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย 7 คน เลขานุการหอผู้ป่วย 2 คน ใช้รูปแบบการมอบหมายงานเป็นแบบผสมผสานระหว่าง พยาบาลเจ้าของไข้ (Attending nurse) และการมอบหมายงานเป็นทีม (Team management) Acuity program ถูกสร้างขึ้นให้ลงกิจกรรมได้เพียง 1 ไม่สามารถเพิ่มจำนวนกิจกรรมเข้าไปในโปรแกรมได้ จากการสัมภาษณ์รองหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลระดับปฏิบัติการ

จำนวน 8 คน เมื่อ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2557 ระบุว่า อัตรากำลังที่คำนวณได้จากโปรแกรมดังกล่าวไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในแต่ละเวรเนื่องจากปริมาณงานมีมากเกินไปบุคลากรที่ขึ้นปฏิบัติงานจะทำงานให้แล้วเสร็จ และการทำงาน 12 ชั่วโมงต่อเวรผนวกกับการทำงานล่วงเวลา ทำให้พยาบาลแต่ละรายมีจำนวนชั่วโมงการทำงาน 216-256 ชั่วโมงต่อเดือน หรือ 56-76 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทำให้พยาบาลรู้สึกเหนื่อยล้ากับการทำงาน ซึ่งความเหนื่อยล้าจากการทำงานนี้ มีความสัมพันธ์กับความเครียดในงาน¹ คุณภาพการนอนหลับ และภาวะง่วงนอนของพยาบาล² ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าอัตรากำลังในหน่วยงานยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาระงานของบุคลากรทางการพยาบาลจำแนกตามประเภทผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม
2. เพื่อศึกษาอัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาลที่ควรจะเป็นตามภาระงานของหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) เพื่อศึกษาภาระงานของพยาบาลและอัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาลที่ควรจะเป็นในหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรมโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งโดยใช้แนวคิดการจำแนกประเภทผู้ป่วยของ³ เนื่องจากเครื่องมือการจำแนกประเภทผู้ป่วยที่มีความเฉพาะเจาะจงกับกลุ่มผู้ป่วยที่ประเมินจะทำให้ค่าความตรงและค่าความเที่ยงที่ดี และใช้กิจกรรมการพยาบาลของ⁴ โดยสูตรคำนวณหาอัตรากำลังบุคลากรของกองการพยาบาล⁶

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) บุคลากรทางการพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ 12 คน ผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย 7 คน และเลขานุการหอผู้ป่วย 2 คน 2) ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรมทุกคนซึ่งจะจำแนกผู้ป่วยออกเป็น 4 ประเภทตามคู่มือการเกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม ใช้ระยะเวลา 30 วันในการสำรวจกิจกรรมการพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชุด ได้แก่ 1) เกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วยและแบบจำแนกประเภทผู้ป่วย 2) พจนานุกรมกิจกรรมการพยาบาล และ 3) แบบบันทึกเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล

1. เครื่องมือจำแนกประเภทผู้ป่วยของหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งใช้แนวคิดซึ่งแบ่งประเภทผู้ป่วยไว้ 5 ประเภท³ แต่ในงานวิจัยผู้วิจัยใช้ 4 ประเภทเพื่อให้สอดคล้องกับการจำแนกประเภทผู้ป่วยที่โรงพยาบาลใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ 1) ผู้ป่วยที่สามารถดูแลตนเอง 2) ผู้ป่วยที่ต้องการการดูแลระดับต่ำ 3) ผู้ป่วยที่ต้องการการดูแลระดับปานกลาง และ 4) ผู้ป่วยที่ต้องการการดูแลใกล้ชิด

2. พจนานุกรมและ แบบบันทึกเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลทั้งโดยตรง และกิจกรรมที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงใช้แนวคิดของ⁴ ประกอบด้วยกิจกรรมการพยาบาล 5 ด้าน คือ 1) กิจกรรมการพยาบาลโดยตรง 2) กิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อม 3) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน 4) กิจกรรมส่วนบุคคล และ 5) กิจกรรมเกี่ยวกับการบันทึกเอกสาร

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งชำนาญเกี่ยวกับการบริหารการพยาบาลจำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการพยาบาลผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรมจำนวน 4 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา พบว่า ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1 ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1

ความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำเครื่องมือที่ผ่านเกณฑ์ความตรงตามเนื้อหาแล้วนำไปหาค่า

ความเที่ยงของการสังเกตได้ (Interrater reliability) ในการวิจัยนี้ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.8 และ 0.78 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถนำเครื่องมือไปใช้ได้

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

บทความวิจัยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยลงวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2558 โครงการวิจัยที่ 183.1/58 และได้รับการรับรองจากสำนักคณะกรรมการพิจารณาการวิจัยประจำสถาบันฯ เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2559 เลขที่ 59:26/BI/IRB.pf

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลวิจัยจากหอผู้ป่วยในอายุรกรรม-ศัลยกรรมโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกประเภทผู้ป่วยในหอผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม ตามเครื่องมือการจำแนกประเภทผู้ป่วยที่สร้างขึ้นจากแนวคิดการจำแนกผู้ป่วย โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากบุคลากรทางการพยาบาลและในประวัติการรักษาของผู้ป่วยก่อนที่จะดำเนินการวิจัยในแต่ละเวร³ โดยจะแบ่งเป็น เวรเช้า เวรบ่าย และเวรดึกเวรละ 8 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 1 เดือน ตามตารางการสุ่มตรวจการบันทึกปริมาณเวลาโดยจะจำแนกตามประเภทผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรมก่อนส่งเวร โดยในเวรเช้าจำแนกประเภทผู้ป่วยเวลา 14.30 น. เวรบ่ายเวลา 22.30 น. และเวรดึกเวลา 6.30 น. หากปริมาณเวลาที่จับได้มีเศษที่เกิน 30 วินาทีจะปัดเพิ่มเป็น 1 นาที แต่ถ้าเศษของเวลาน้อยกว่า 30 วินาทีจะปัดทิ้งผู้วิจัยนำข้อมูลปริมาณเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมทั้งหมดในแต่ละเวรมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำเวลาดังกล่าวไปใช้ในการคำนวณอัตราค่าจ้างของบุคลากรทางการพยาบาลตามสูตรการคำนวณอัตราค่าจ้างของกองการพยาบาล⁵

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ ประเภทผู้ป่วยนำมาจำแนกความถี่ หาค่าร้อยละ

2. ปริมาณเวลานำมา คำนวณหาค่าความถี่ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงและกิจกรรมที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง นำมาคำนวณตามสูตรคำนวณหาอัตราค่าจ้างบุคลากรของกองการพยาบาล⁵

ผลการวิจัย

1. พบว่าจำนวนผู้ป่วยที่มีการสำรวจกิจกรรมการพยาบาลในช่วงเวลา 30 เวน เป็นผู้ป่วยประเภทที่ 3 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.08 รองลงมาคือประเภทที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 33.05 ตามลำดับ ผู้ป่วยที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ผู้ป่วยประเภทที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 10.85

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลา (นาทีก) ตามประเภทผู้ป่วยที่บุคลากรทางการพยาบาลใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงและกิจกรรมที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในแต่ละเวรใน 1 วัน

ประเภทผู้ป่วย	เวรที่ปฏิบัติงาน	ปริมาณเวลา (นาทีก) ต่อผู้ป่วย 1 คน		
		กิจกรรมโดยตรง	กิจกรรมนอกเหนือโดยตรง	ปริมาณเวลาในแต่ละเวร
ประเภทที่ 2	เวรเช้า	34.07	34.50	68.57
	เวรบ่าย	24.41	32.00	56.41
	เวรดึก	23.53	31.40	54.93
	รวม 1 วัน	82.01	97.90	179.91
ประเภทที่ 3	เวรเช้า	51.33	48.00	99.33
	เวรบ่าย	38.30	55.20	93.50
	เวรดึก	24.70	46.30	71.00
	รวม 1 วัน	114.33	149.50	263.83
ประเภทที่ 4	เวรเช้า	98.89	74.40	173.29
	เวรบ่าย	62.24	51.30	113.54
	เวรดึก	34.36	66.10	100.46
	รวม 1 วัน	195.49	191.80	387.29

2. จากตารางที่ 1 พบว่าค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลา (นาทีก) ที่บุคลากรทางการพยาบาลใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลผู้ป่วยประเภทที่ 4 มากที่สุด 387.29 นาทีก, ผู้ป่วยประเภทที่ 3 263.83 นาทีก และผู้ป่วยประเภทที่ 2 น้อยที่สุด 179.91 นาทีกตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละเวรที่บุคลากรทางการพยาบาลใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล

กิจกรรมการพยาบาล	เวรเช้า		เวรบ่าย		เวรดึก		รวม
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
กิจกรรมการพยาบาลโดยตรง	184.30	29.53	125.00	24.15	82.60	14.01	391.90
กิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อม	140.29	42.88	135.74	43.38	101.96	81.10	377.99
กิจกรรมเกี่ยวกับหน่วยงาน	22.55	26.87	50.95	31.82	42.94	22.85	116.44
กิจกรรมส่วนบุคคล	188.84	107.92	143.61	96.26	145.55	101.80	1,011.32
กิจกรรมการบันทึกรายงานเอกสาร	101.19	96.70	114.41	82.13	145.83	55.89	361.43
รวม	637.17		569.71		518.88		2,259.08
ร้อยละ	36.92		33.01		30.07		100.00

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่บุคลากรทางการแพทย์พยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล

4. พบว่าพยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล 1,047.71 นาที และพนักงานผู้ช่วยการพยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล 721.84 นาที พยาบาลใช้เวลาในกิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อม มากที่สุด 294.20 นาที และพนักงานผู้ช่วยการพยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงมากที่สุด 144.09 นาที

ตารางที่ 4 การกระจายอัตรากำลังตามประเภทบุคลากร และช่วงเวลา เวิร์เช้า เวิร์บาย และเวิร์ดิก ในรอบ 1 วัน

5. พบว่าร้อยละสัดส่วนการผสมผสานบุคลากรทางการพยาบาลของพยาบาลและพนักงานผู้ช่วยการพยาบาล คือ ร้อยละ 59 และร้อยละ 41 จำนวนพยาบาลในเวรเช้ามี 5 คน เวรบ่ายและเวรดึกมี 4 คน เท่ากัน จำนวนพนักงานผู้ช่วยการพยาบาล ในเวรเช้าและเวรบ่ายมีจำนวน 3 คน และเวรดึกมีจำนวน 2 คน

1. ภาระงานของบุคลากรทางการแพทย์พยาบาลจำแนกตามประเภทผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรม จากผลการวิจัยพบว่า ปริมาณเวลามากที่สุดที่บุคลากรทางการแพทย์พยาบาลให้แก่ผู้ป่วยประเภทที่ 4 ใช้เวลา 387.29 นาที ผู้ป่วยประเภทที่ 3 ใช้เวลา 263.83 นาที และผู้ป่วยประเภทที่ 2 ใช้เวลา 179.91 นาที ตามลำดับ เนื่องจากผู้ป่วยประเภทที่ 4 มีความต้องการการดูแล

อย่างใกล้ชิด ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีอาการเฉียบพลัน ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพ และได้รับยาโดยการหยดเข้าหลอดเลือดดำเป็นระยะ ทำให้บุคลากรทางการแพทย์ใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลมากกว่าผู้ป่วยประเภทที่ 3 และประเภทที่ 2 ที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้และปริมาณความต้องการการดูแลน้อยลง สอดคล้องกับการงานวิจัยของ CASH⁶ พบว่าจำนวนชั่วโมงการ

พยาบาลของผู้ป่วยประเภทที่ 1: ผู้ป่วยประเภทที่ 2: ผู้ป่วยประเภทที่ 3: ผู้ป่วยประเภทที่ 4 คือ 2: 4: 6: 10 ชั่วโมง ของ⁷ ที่พบว่าจำนวนชั่วโมงการพยาบาลของผู้ป่วยประเภทที่ 1: ผู้ป่วยประเภทที่ 2: ผู้ป่วยประเภทที่ 3: ผู้ป่วยประเภทที่ 4 คือ 1.5: 3.5: 7.5: 12 ชั่วโมง ของ 9 จำนวนชั่วโมงการพยาบาลของผู้ป่วยประเภทที่ 1: ผู้ป่วยประเภทที่ 2: ผู้ป่วยประเภทที่ 3: ผู้ป่วยประเภทที่ 4 คือ 4.6: 5.1: 8.2: 14.2 ชั่วโมง ของ 9 จำนวนชั่วโมงการพยาบาลของผู้ป่วยประเภทที่ 1: ผู้ป่วยประเภทที่ 2: ผู้ป่วยประเภทที่ 3: ผู้ป่วยประเภทที่ 4 คือ 2.56: 3.24: 5.32: 6.25 ชั่วโมง ของ 10 จำนวนชั่วโมงการพยาบาลของผู้ป่วยประเภทที่ 1: ผู้ป่วยประเภทที่ 2: ผู้ป่วยประเภทที่ 3: ผู้ป่วยประเภทที่ 4: ผู้ป่วยประเภทที่ 5 คือ 1.52: 3: 4.64: 7.15: 9.86 ชั่วโมง และของ 12 จำนวนชั่วโมงการพยาบาลของผู้ป่วยประเภทที่ 1: ผู้ป่วยประเภทที่ 2: ผู้ป่วยประเภทที่ 3: ผู้ป่วยประเภทที่ 4: ผู้ป่วยประเภทที่ 5 คือ 1.25: 1.93: 3.42: 5.03: 5.22 ชั่วโมง ถึงแม้งานวิจัยชิ้นนี้จะมีกลุ่มตัวอย่างไม่เหมือนกันแต่ปริมาณเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลจะเพิ่มขึ้นตามความรุนแรงของโรคและมีความแตกต่างกันตามความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยเอง

2. บุคลากรทางการพยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในช่วงเวรเช้ามากที่สุด 637.17 นาที เนื่องจากในช่วงเวรเช้าแพทย์ผู้เชี่ยวชาญระบบต่างๆ เข้าเยี่ยมผู้ป่วย มีการปรับแผนการรักษาหรือส่งตรวจต่างแผนกเพื่อหาสาเหตุเพิ่ม สอดคล้องกับ งานวิจัยอื่นๆ^{7,8,9,10,11} ที่พบว่ากิจกรรมการพยาบาลเกิดขึ้นมากที่สุดในช่วงเวรเช้าเนื่องจากเป็นเวลาที่ผู้ป่วยตื่น มีการติดต่อระหว่างหน่วยงาน สหสาขาวิชาชีพและเป็นเวรที่มีจำนวนบุคลากรมากที่สุด กิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงเกิดขึ้นมากที่สุดในช่วงเวรดึกเนื่องจากผู้ป่วยพักผ่อนกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงจึงเกิดน้อย สัดส่วนของปริมาณเวลาแต่ละเวรที่บุคลากรทางการพยาบาลใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล พบว่า เกิดขึ้นในช่วงเวรเช้า : เวรบ่าย : เวรดึก เท่ากับ 36.92 : 33.01 : 30.07 ตามลำดับ สัดส่วนของร้อยละในแต่ละช่วงเวลาใกล้เคียงกับสัดส่วนตามที่สำนักงานพยาบาลกำหนด คือ อัตราส่วนร้อยละ เวรเช้า : เวรบ่าย : เวรดึก เท่ากับ 40 : 30 : 25 ตามลำดับ สอดคล้องกับ⁵ สอดคล้องกับผลการวิจัย⁹ พบว่าอัตราส่วนร้อยละ เวรเช้า : เวรบ่าย : เวรดึก คือ 35 : 33 : 32 ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัย¹² เวรเช้า : เวรบ่าย : เวรดึก เท่ากับ 42 : 33 : 25 ตามลำดับ เนื่องจาก

หออผู้ป่วยอายุรกรรมมีการใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่แน่นอนในแต่ละเวรทำให้การใช้เวลาในแต่ละเวรมีค่าเวลาใกล้เคียงกัน

3. อัตราากำลังที่ควรจะเป็นตามภาระงานของบุคลากรทางการพยาบาลของหออผู้ป่วย อายุรกรรม-ศัลยกรรมพบว่าปัจจุบัน acuity program จะกำหนดค่าชั่วโมงการพยาบาลเฉลี่ยต่อวันนอนผู้ป่วยไว้สูงกว่าที่ศึกษาได้ ให้การคำนวณอัตรากำลังที่ต้องการในปัจจุบันมีความเพียงพอต่อภาระงาน แต่เนื่องด้วยจำนวนอัตรากำลังที่มีอยู่ในปัจจุบันมีพยาบาล 12 คน พนักงานผู้ช่วยการพยาบาล 7 คน ที่ศึกษาได้พยาบาลควรมีจำนวน 18 คน พนักงานผู้ช่วยการพยาบาลควรมีจำนวน 11 คน เพื่อให้มีความเหมาะสมของวันหยุดพัก ปัจจุบันบุคลากรทางการพยาบาลต้องขึ้นปฏิบัติงานเป็น 12 ชั่วโมง หมุนเปลี่ยนเวรมากขึ้น มีวันหยุด และเวลาพักก่อนที่จะต่อเวรถัดไปน้อยลง สอดคล้องกับการสัมภาษณ์รองหัวหน้าหออผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรมและพยาบาลระดับปฏิบัติการจำนวน 8 คน เมื่อ 20-22 มิถุนายน พ.ศ. 2557 กล่าวว่า การทำงาน 12 ชั่วโมงต่อวัน พยาบาลแต่ละรายมีจำนวนชั่วโมงการทำงาน 216-256 ชั่วโมงต่อเดือน หรือ 56-76 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ “ทำให้พยาบาลรู้สึกเหนื่อยล้ากับการทำงาน” สอดคล้องกับงานวิจัย¹ กล่าวคือ ความเหนื่อยล้าจากการทำงาน มีความสัมพันธ์กับความเครียดในงาน และ¹⁴ กล่าวว่า การทำงานเกินเวลามีความสัมพันธ์กับความผิดพลาดของบุคลากร ภาวะสุขภาพ การนอนหลับ/พักผ่อน ความสมดุลในการใช้ชีวิต และความเหนื่อยล้าในงาน แสดงให้เห็นว่าการจัดอัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาล จำนวนชั่วโมงในการปฏิบัติงาน และเวลาในการพักผ่อนมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรทางการพยาบาล การศึกษาเกี่ยวกับการจัดอัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาลตามภาระงานจึงเป็นวิธีการที่แท้จริงที่ทำให้ทราบความต้องการการพยาบาลที่แท้จริงของผู้ป่วยแต่ละประเภท ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดอัตรากำลังทางการพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชนแห่งนี้น่าสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาเพื่อจัดอัตรากำลังบุคลากรทางการพยาบาลทั้งในส่วนการจัดตารางการปฏิบัติงานและการพิจารณาขอบหมายงานให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ดังนั้นจำนวนอัตรากำลังทั้งหมดของพยาบาลประจำหออผู้ป่วยอายุรกรรม-ศัลยกรรมมีความต้องการเพิ่มขึ้น 6 คน รวมเป็น 18 คน และพนักงานผู้ช่วยการพยาบาลมีความต้องการเพิ่มขึ้น 4 คน รวมเป็น 11 คน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. กิจกรรมที่นอกเหนือจากการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง การบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยและครอบครัวจากการศึกษาพบว่าพยาบาลใช้เวลา 36.96 นาทีต่อเวร พนักงานผู้ช่วยการพยาบาลใช้เวลา 35.04 นาทีต่อเวรในการดูแล ซึ่งปัจจุบันมีแผนกดูแลลูกค้าสัมพันธ์สามารถที่จะส่งญาติให้ไปติดต่อเพื่อลดภาระงานของบุคลากรทางการพยาบาลในหอผู้ป่วยได้

2. กิจกรรมการเขียนบันทึกทางการพยาบาลจากการศึกษา พบว่า พยาบาลใช้เวลา 260.57 นาทีต่อเวร ในการบันทึกกิจกรรมต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันมีการพัฒนาการบันทึกกิจกรรมการพยาบาลในระบบคอมพิวเตอร์สามารถดึงข้อมูลผลการตรวจรักษาต่างๆ มาเขียนบันทึกทางการพยาบาลได้โดยไม่ต้องคัดลอกข้อมูลลงในกระดาษสามารถลดปริมาณเวลาในกิจกรรมการบันทึกทางการพยาบาลได้

References

- Boonma R. Factors related to fatigue among female nurses. Master thesis of Nursing Science (Women's Nursing branch) Faculty of Nursing, Chiang Mai University 2007. (in Thai)
- Yodchai K, Oumtane A, Chinnawong T. Factors for predicting and quality of sleep as perceived by nurses in southern regional hospital and medical centers. Songkla Med info Journal 2007; 25(5): 407-413 (in Thai)
- Johnson K. A practical approach to patient classification. Nursing Management 1984; 15(6): 39-46.
- Urden, L. D. and Roode, J. L. Work sampling: A decision-making tool for determining resources and work redesign. The Journal of Nursing Administration 1997; 27(9):34-41.
- Nursing Division. Productivity in Nursing. Department of Medical Science Government office in Bangkok, Thailand 2002: 1-80 (in Thai)
- Giovanneti P. Mayer, G. G. Building confidence in patient classification system. Nursing Management 1984; 15(2): 31-4.
- Warstler, M. E. Some management technique for nursing service administrators: Staffing. The journal of Nursing Administration; 2(2): 25-32.
- Hoffman, F. M. Financial management for nurse managers. Norwalk: Appleton Century Crafts.
- Wangchaisri N. A study of nursing staffing based on Nursing care needs in orthopaedic ward: A case study of Lerdsin Hospital. Master thesis of Nursing Science (Nursing Administration), Faculty of Nursing, Chulalongkorn University 2003. (in Thai)
- Awsakulsuthi S. Staffing based on Nursing care needs in in-patient unit: A case study of Banmoh Hospital, Saraburi Province. Master thesis of Nursing Science (Nursing Administration), Faculty of Nursing, Chulalongkorn University 2003. (in Thai)
- Palanipon P. Nurse staffing, Medical unit, Queen Sirikit Hospital. Master thesis of Nursing Science (Nursing Administration), Faculty of Nursing, Chulalongkorn University 2008.
- Yaemsuda T. Sriwatcharakul S. Eaksatra K. Staffing of Nursing Personnel Based on Nursing Care Need in In-Patient Unit, hospital under the Jurisdiction of the Naval Medical Department. Journal of The Royal Thai Army Nurses 2012.; 13(3):72-80. (in Thai)
- Nantsupawat R, Wichaikhum O, Nantsupawat A. The relationship between nurses' extended work hours and patient nurse, and organizational outcomes in general hospital. Nursing Journal 2014; 41(4):49-69 (in Thai)